

Från: Augustsson, Torsten [Torsten.Augustsson@ssm.se]
Skickat: den 8 augusti 2016 08:43
Till: info@stralskyddsstiftelsen.se
Ämne: SSM2016-3268-1 - Kommentar angående hälsorisker med mobilstrålning

Hej,

Ert mail innehåller många olika frågeställningar och uppmaningar men endast ett fåtal direkta frågor. Frågeställningarna antyder att ni missuppfattat det vetenskapliga kunskapsläget såväl som SSM:s uppgift. Jag ska försöka ge svar på de frågeställningar som jag uppfattar som kärnan i er förfrågan.

Angående appellen: Den appell som riktats till WHO och FN ansvarar givetvis WHO och FN för att besvara. Innan dessa svar är offentliga är det inte möjligt för SSM att vederhäftigt uttala sig i frågan.

Angående Bioinitiative report: SSM tittar på sammanställningsrapporter där en noggrann multidisciplinär granskning och kvalitetsvärdering gjorts. BioInitiative report är inte en sådan rapport. I denna rapport är informationen och slutsatser i varje kapitel kopplad till respektive kapitelförfattare, detta står också tydligt i förordet till BioInitiative report. Några kapitel har dessutom endast en författare. Alltså finns det stor risk att de inkluderade studierna inte gått igenom någon bred kvalitetsvärdering. Detta tyder på dålig insikt om vilken komplexitet denna forskning har och ger enligt vår bedömning en otillräcklig precision i resulterande bedömningar. Dessutom verkar författarna i vissa fall ha bedömt egna rapporter. Detta är extra problematiskt eftersom det alltid är svårt att objektivt kvalitetsvärdera egen forskning och givetvis inte något som ökar trovärdigheten. Vi kan inte förlita oss på rapporter med så bristfälligt upplägg.

Angående förslag på möjlighet till remissrunda på SSM:s expertrapport: Analysen som SSM:s vetenskapliga råd gör är baserad på rådande vetenskapligt kunskapsläge, där uppdatering görs årligen och redovisas i rapportform. Just den årliga uppdateringen är en faktor som gör att det tidsmässigt inte är rimligt att ha någon remissrunda. Vissa andra expertinstanser med längre rapportintervaller såsom EU:s vetenskapliga råd SCENIHR och WHO ger dock möjlighet till synpunkter under arbetets gång. Dessa expertinstanser är mycket viktiga i det arbete med riskbedömning som görs på SSM så i praktiken finns möjligheten att lämna synpunkter på det arbete som ligger till grund för SSM:s riskbedömningar redan idag.

Angående sammansättningen av SSM:s expertgrupp: SSM:s vetenskapliga råd (liksom SCENIHR och WHO:s vetenskapliga råd) är sammansatt för att på ett robust och oberoende sätt bedöma det vetenskapliga kunskapsläget baserat på de för frågan mest relevanta studiedisciplinerna. Det är viktigt att de grupper som bedömer komplex multidisciplinär forskning har djup specifik erfarenhet från aktuella studiediscipliner med en tvärvetenskaplig kompetens som gör att även en robust samstämmighetsanalys över disciplinsgränserna kan göras. Därför är det givetvis en merit om man arbetat med liknande verksamhet tidigare. ICNIRP är en oberoende WHO-erkänd organisation och om det finns frågetecken kring intressekonflikter hos någon av medlemmarna bör detta tas upp direkt med ICNIRP eller med EU-kommissionen som baserat sina riktlinjer huvudsakligen efter ICNIRP:s analys. SSM har förtroende för att ICNIRP och IEEE hanterar jävsproblematik för sina expertgrupper på ett tillfredställande sätt.

Angående lista som lämnades efter expertrådets seminarie: Den lista som lämnades efter seminariet utgör knappast ett robust underlag för en riskbedömning av hälsorisker med elektromagnetiska fält. Alla studier som ska ligga till grund för riskbedömningar måste givetvis underkastas en noggrann kvalitetsvärdering och vägas mot andra studier inom den egna disciplinen samt eventuellt misstänkta sambandshypoteser mot information från andra discipliner, annars finns en uppenbar risk för falsklarm. Dessutom finns det i de flesta fall uppenbara problem med att säkerställa ett orsakssamband baserat på enskilda studiediscipliner. SSM baserar riskbedömningen på de vetenskapliga expertinstanser som arbetar noggrant med att utvärdera denna forskning, detta ger en robust bedömning utan alltför stor risk för falsklarm samtidigt som även ett relativt svagt

orsakssamband med stor sannolikhet kan säkerställas. De studier i listan som håller en tillfredställande vetenskaplig nivå och publicerats i tidskrifter med seriöst granskningssystem har eller kommer att hanteras av de vetenskapliga expertinstanserna. Följande expertinstanser väger tyngst vid SSM:s riskbedömning: SSM:s vetenskapliga råd, WHO, EU-kommissionens vetenskapliga råd SCENIHR.

Sammantaget har misstanken om hälsorisker med radiovågor vid mobilanvändning minskat betydligt under senare år. Den av de vetenskapliga expertinstanserna utpekade misstanken handlar huvudsakligen om en förhöjd risk för mobilanvändare att utveckla gliom (radiovågor klassades som möjligen cancerogena av IARC 2011, vilket är den svagaste misstankegraden). Eftersom incidenstrender inte gett stöd för en förhöjd risk totalt för gliom samtidigt som de vetenskapliga expertråd som noggrant utreder frågan inte pekar på några nya indikationer för hälsorisker med svaga radiovågor har misstanken försvagats ytterligare sedan 2011, se också SCENIHR-dok under följande länk.

http://www.stralsakerhetsmyndigheten.se/Global/Nyheter/2015/citizens_emf_en.pdf

Hoppas att detta besvarar er frågeställning. Om något fortfarande är oklart är ni givetvis välkomna att återkomma.

Vänliga hälsningar
Torsten Augustsson

Torsten Augustsson, PhD
Strålsäkerhetsmyndigheten
Swedish Radiation Safety Authority

Utredare, Elektromagnetiska fält
Analyst, Electromagnetic fields

Avd. för strålskydd
Dept. of Radiation Protection

SE-171 16 Stockholm
Solna strandväg 96

Tel: + 46 8 799 44 80
Fax: + 46 8 799 40 10
Web: stralsakerhetsmyndigheten.se